

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อการจัดระบบสารสนเทศ
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

INNOVATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
THE INFORMATION SYSTEM MANAGEMENT OF SCHOOLS UNDER
THE OFFICE OF RATCHABURI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

วาสนา ตั้งมัน / Watsana Tangman ¹

ณัฐวรรณ พุ่มดีying / Nattawan Phumdeeying ²

พิชญภา ยืนยาว / Pitchayapa Yuenyaw ³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา และ 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลกระทบต่อ การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 จำนวน 279 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนกระจายตามอำเภอ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ ความมุ่งมั่น ความคล่องตัว การเรียนรู้ มนุษยสัมพันธ์ และความเห็นอกเห็นใจตามลำดับ

2. ระดับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประกอบด้วย การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การประมวลผลข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล ตามลำดับ

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University), Corresponding Author: vasdan1203@gmail.com

² อาจารย์ที่ปรึกษา, อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University), nut@npru.ac.th

³ อาจารย์ที่ปรึกษา, รองศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม (Faculty of Education, Nakhon Pathom Rajabhat University), pitchayapa@npru.ac.th

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ความมุ่งมั่น (X_4) ความคล่องตัว (X_6) การเรียนรู้ (X_3) และการวางแผนกลยุทธ์ (X_5) ส่งผลต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา (Y_{tot}) สามารถร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 75.30 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สมการวิเคราะห์การถดถอย คือ $\hat{Y}_{tot} = 0.81 + 0.28(X_4) + 0.26(X_6) + 0.13(X_3) + 0.16(X_5)$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม, การจัดระบบสารสนเทศ, ประถมศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were to: 1) study the level of innovative leadership of school administrators; 2) study the level of information system management in schools; and 3) analyze the innovative leadership affecting the information system management of schools under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 2. The research sample consisted of 297 government teachers under the Office of Ratchaburi Primary Educational Service Area 2, derived by stratified random sampling proportional to districts. The research instrument was a questionnaire. The statistical methods used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results were as follows:

1. Overall and in specific aspects, the level of innovative leadership of school administrators was at a high level. The aspects comprised strategic planning, passion, speed, learning, human relations, and empathy, respectively.

2. Overall and in specific aspects, the level of information system management in schools was at a high level. The aspects comprised data and information presentation, data and information storage, data processing, data collection, and data verification, respectively.

3. The school administrators' innovative leadership in the aspects of passion (X_4), speed (X_6), learning (X_3), and strategic planning (X_5) together predicted the information system management in schools (Y_{tot}) at the percentage of 75.30 with statistical significance level of .01. The regression equation was: $\hat{Y}_{tot} = 0.81 + 0.28(X_4) + 0.26(X_6) + 0.13(X_3) + 0.16(X_5)$.

Keywords: innovative leadership, information system management, primary education

บทนำ

ในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีสารสนเทศ มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมและเศรษฐกิจ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาอย่างรวดเร็วในหลายมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระบบการศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องมีการปรับตัว

อย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ซึ่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีก่อให้เกิดนวัตกรรม ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกในหลาย ๆ ด้าน ทุกองค์กรต้องเผชิญกับความท้าทายของเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้ทุกองค์กรมีปรับตัวเพื่อเผชิญกับโลก รวมถึงในด้านการศึกษาก็เป็นส่วนสำคัญที่จำเป็นต้องพัฒนาคนให้มีความรู้ ความสามารถ และเท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ กล่าวโดยสรุปว่า การพัฒนาคนในทุกมิติ และทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีสุขภาพร่างกายที่ดี มีวินัย มีศีลธรรมอันดี ประกอบกับเป็นคนดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่เฉพาะของศตวรรษที่ 21 และยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยมีเป้าหมายให้คนไทยมีทักษะ ความรู้ ความสามารถ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางเศรษฐกิจ และสังคมโลก สมัยใหม่ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560: 9) จากนโยบายที่กล่าวมานี้ แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม มีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและการบริหารจัดการองค์กร ให้สามารถสร้างรายได้เปรียบทั้งในด้านการแข่งขันและด้านคุณภาพการบริหาร อีกทั้งยังเอื้อต่อการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนด้วยวิธีการที่สร้างสรรค์และมีกลยุทธ์ รวมถึงการพัฒนาและริเริ่มนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมการทำงาน ตลอดจนช่วยเสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรเชิงนวัตกรรมให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน ดังที่ พิรตณัย จัตุรัส (2561: 24) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีความสำคัญที่จะเป็นพลังอำนาจและความสามารถในการกำหนดตนเองในการสร้างแรงบันดาลใจให้กับสมาชิกในการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ผลักดันให้สมาชิกภายในองค์กรเกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยการนำนวัตกรรมเข้าไปปรับใช้ในการแก้ปัญหาหรือสร้างแนวทางการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความสำเร็จขององค์กร สอดคล้องกับ Adjei (2013: 103-106) กล่าวไว้ว่า การสร้างนวัตกรรมให้เกิดขึ้นในองค์กร เป็นบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งของผู้นำหรือผู้บริหารยุคใหม่ ซึ่งจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม (innovative leadership) ที่จะมียุทธวิธีต่อบุคลากรในการจูงใจให้สร้างแนวคิด ผลิตภัณฑ์ บริการและแนวทางแก้ไขใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์

ปัจจุบันองค์กรสามารถพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้สอดคล้องกับลักษณะงานและเป้าหมายขององค์กร ช่วยให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร ทำให้การดำเนินงานภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีและการกระจายข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องปรับบทบาทตนเองให้สอดคล้องกับบริบทปัจจุบัน โดยเฉพาะการมีภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้อย่างสร้างสรรค์และออกแบบกระบวนการบริหารที่ทันสมัย เพื่อให้สามารถบริหารจัดการระบบข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลสารสนเทศนับเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร เนื่องจากสามารถนำมาใช้ในการวางแผนปฏิบัติงาน สนับสนุนการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพ ช่วยเพิ่มความแม่นยำในการบริหารจัดการ แต่ยังคงส่งผลให้เกิดการปรับเปลี่ยนมุมมองทางความคิดและเปิดโอกาส ในการสร้างสรรค์ทางเลือกใหม่ ๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนา

องค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม จากแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาด้านบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาจากระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ (database) ที่เป็นเอกภาพ การเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศของเขตพื้นที่ศึกษามีข้อจำกัด ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2, 2567: 38) สอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ แก้วประสิทธิ์ (2568: 369) ซึ่งศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ การคิดสร้างสรรค์ การทำงานเป็นทีม การมีวิสัยทัศน์การเปลี่ยนแปลง และการสร้างบรรยากาศองค์กร นวัตกรรม โดยพบว่า ด้านการทำงานเป็นทีม มีผลต่อการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศมากที่สุด พยากรณ์ การจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศได้ร้อยละ 81.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ดังนั้น การจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษามีความสำคัญต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา ข้อมูลสารสนเทศที่ดีต้องทันสมัย ถูกต้อง และรวดเร็ว เกิดความสะดวกในการใช้ข้อมูล การพัฒนาจัดการระบบสารสนเทศต้องมีการวางแผนและพัฒนาอย่างเป็นระบบ ซึ่งสถานศึกษาที่มีระบบสารสนเทศที่สมบูรณ์ ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน ใช้ได้สะดวก และตรงตามความต้องการ จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานพัฒนาคุณภาพ การศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำข้อมูลไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากสภาพความเป็นมา และความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผล ต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ซึ่งผลการวิจัยจะนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารให้มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนา จัดการระบบสารสนเทศอย่างเป็นระบบ อำนวยประโยชน์ให้กับองค์กรได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 2
3. เพื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,229 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มาจากประชากรที่เป็นข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2567 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (proportional stratified random sampling) กระจายตามอำเภอ โดยการจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 297 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อความเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง วิทยฐานะ ระดับการศึกษาสูงสุด ประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา และอำเภอ มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 สอบถามระดับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ข้อกระทงคำถามที่พัฒนาขึ้นได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน โดยคำนวณดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่า มีค่าระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่ไม่อยู่ในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยง (reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ผลการวิเคราะห์พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาเท่ากับ 0.99 ทั้งสองตัวแปร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลโดยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 297 ฉบับ ไปยังข้าราชการครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์

ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามผ่าน Google Forms ไปยังสถานศึกษาเพื่อให้ข้าราชการครูตอบแบบสอบถาม ได้แบบสอบถามกลับคืนมา 279 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 93.93

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่าความถี่ (frequency) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ปรากฏผลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

(n = 279)

	ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1.	มนุษยสัมพันธ์	4.20	0.61	มาก	5
2.	ความเห็นอกเห็นใจ	4.08	0.71	มาก	6
3.	การเรียนรู้	4.29	0.62	มาก	4
4.	ความมุ่งมั่น	4.32	0.63	มาก	2
5.	การวางแผนกลยุทธ์	4.34	0.64	มาก	1
6.	ความคล่องตัว	4.30	0.63	มาก	3
	รวม	4.24	0.56	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ประกอบด้วย การวางแผนกลยุทธ์ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.64) รองลงมา ได้แก่ ความมุ่งมั่น ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.63) ความคล่องตัว ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.63) การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.62) มนุษยสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.61) และความเห็นอกเห็นใจ ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

(n = 279)

การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. การรวบรวมข้อมูล	4.36	0.58	มาก	4
2. การตรวจสอบข้อมูล	4.34	0.59	มาก	5
3. การประมวลผลข้อมูล	4.38	0.60	มาก	2
4. การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ	4.38	0.58	มาก	1
5. การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ	4.38	0.60	มาก	2
รวม	4.37	0.54	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ระดับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ประกอบด้วย การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.58) รองลงมา ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.60) และการประมวลผลข้อมูล ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.60) การรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.58) และการตรวจสอบข้อมูล ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	มนุษย์สัมพันธ์ (X_1)	ความเห็นอกเห็นใจ (X_2)	การเรียนรู้ (X_3)	ความมุ่งมั่น (X_4)	การวางแผนกลยุทธ์ (X_5)	ความคล่องตัว (X_6)	การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา (Y_{tot})
มนุษย์สัมพันธ์ (X_1)	1.00						
ความเห็นอกเห็นใจ (X_2)	0.78**	1.00					
การเรียนรู้ (X_3)	0.64**	0.71**	1.00				
ความมุ่งมั่น (X_4)	0.72**	0.71**	0.71**	1.00			
การวางแผนกลยุทธ์ (X_5)	0.65**	0.60**	0.62**	0.81**	1.00		
ความคล่องตัว (X_6)	0.67**	0.66**	0.61**	0.75**	0.80**	1.00	
การจัดระบบสารสนเทศของ สถานศึกษา (Y_{tot})	0.69**	0.68**	0.68**	0.81**	0.79**	0.79**	1.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา และการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.60-0.81 ทั้งนี้พบขนาดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีค่าสูงกว่า 0.80 จำนวน 1 คู่ จึงตรวจสอบภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (multicollinearity) ผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรมีค่า Tolerance มากกว่า 0.10 โดยมีค่าอยู่ 0.26-0.48 และมีค่า VIF ไม่เกิน 10 โดยมีค่าอยู่ระหว่าง 2.10-3.88 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำตัวแปรสังเกตได้ไปใช้วิเคราะห์ข้อมูล โดยอนุมานว่า ตัวแปรทุกตัวไม่ฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของสถิติที่เกี่ยวกับภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Huynh & Finch, 2000; Yu, 2002 อ้างถึงใน พิศสมัย อรทัย, 2548: 133) และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์สหสัมพันธ์การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา พบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง 0.68-0.81

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนระหว่างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมกับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2

(n = 279)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig.
Regression	4	60.98	15.25	208.37**	.00
Residual	274	20.05	0.07		
Total	278	81.03			
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	B	Beta	SE _b	t	Sig
ค่าคงที่	0.81		0.13	6.39**	.00
ความมุ่งมั่น (X ₄)	0.28	0.33	0.05	5.64**	.00
ความคล่องตัว (X ₆)	0.26	0.30	0.05	5.65**	.00
การเรียนรู้ (X ₃)	0.13	0.15	0.04	3.43**	.00
การวางแผนกลยุทธ์ (X ₅)	0.16	0.19	0.05	3.19**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

R = 0.868 R² = 0.753 SEE. = 0.270

จากตารางที่ 4 พบว่า ตัวแปรความมุ่งมั่น (X₄) ความคล่องตัว (X₆) การเรียนรู้ (X₃) และการวางแผนกลยุทธ์ (X₅) ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความแปรปรวนของการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านความมุ่งมั่น ความคล่องตัว การเรียนรู้ และการวางแผนกลยุทธ์ส่งผลต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 75.30 สามารถเขียนสมการพยากรณ์ ได้ดังนี้

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนดิบ คือ

$$\hat{Y}_{\text{tot}} = 0.81 + 0.28 (X_4) + 0.26 (X_6) + 0.13 (X_3) + 0.16 (X_5)$$

สมการวิเคราะห์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ

$$\hat{Z}_{\text{tot}} = 0.33 (Z_4) + 0.30 (Z_6) + 0.15 (Z_3) + 0.19 (Z_5)$$

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนกลยุทธ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ความมุ่งมั่น ความคล่องตัว การเรียนรู้ มนุษยสัมพันธ์ และความเห็นอกเห็นใจ ตามลำดับ สะท้อนถึงรูปแบบภาวะผู้นำที่เน้นความสามารถในการกำหนดทิศทางองค์กรอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและวัดผลได้ ขณะเดียวกันความมุ่งมั่นและความคล่องตัวของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายในยุคดิจิทัล ความสามารถด้านการเรียนรู้ช่วยให้ผู้บริหารเปิดรับความรู้ใหม่และปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม ในด้านมนุษยสัมพันธ์และความเห็นอกเห็นใจก็มีบทบาทสำคัญต่อการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและการยอมรับนวัตกรรมใหม่ ๆ สอดคล้องกับแนวคิดของพัชญ์วิสา จันทพิมพ์ (2565: 30) ที่ชี้ว่าผู้นำลักษณะนี้สามารถเป็นแรงบันดาลใจและกำหนดวิสัยทัศน์ ร่วมขับเคลื่อนบุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ แก้ปัญหาอย่างมีกลยุทธ์ และสร้างความร่วมมืออย่างมีพลัง จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารในบริบทนี้มีได้เพียงทำหน้าที่กำกับดูแล แต่ยังทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (change leader) ที่สามารถเชื่อมโยงการบริหารเชิงกลยุทธ์เข้ากับการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัยสอดคล้องกับงานของสมพงษ์ เชือกพรหม (2564: 74) ซึ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี พบว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การสร้างบรรยากาศองค์การ การมีวิสัยทัศน์ ความคิดสร้างสรรค์ และการมีส่วนร่วม ผลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผ่านการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ เสริมสร้างแรงจูงใจแก่บุคลากร และสนับสนุนการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ยังช่วยกระตุ้นให้ครูและบุคลากรมีเป้าหมายร่วมกัน ทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และมีพื้นที่ในการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง คุณลักษณะดังกล่าวจึงทำให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวต่อความท้าทายในยุคดิจิทัล และดำรงความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

2. การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การประมวลผลข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล ตามลำดับ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่ากระบวนการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษามีความครบถ้วน และมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทั้งการสร้าง จัดเก็บ และเผยแพร่ข้อมูล ตลอดจนการตรวจสอบ เพื่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ การที่ด้านการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงถึงความสามารถของสถานศึกษาในการสื่อสารข้อมูลที่จำเป็นต่อการบริหารจัดการทั้งต่อผู้บริหาร ครู บุคลากร ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก ในขณะที่ด้านการตรวจสอบข้อมูลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดแต่ก็ยังอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินการตรวจสอบข้อมูลอยู่ แต่ยังมีพื้นที่ให้พัฒนา

เพื่อความถูกต้องและลดความเสี่ยงจากข้อมูลที่คลาดเคลื่อน ระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพถือเป็นทรัพยากรสำคัญของสถานศึกษา เนื่องจากเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผน ตัดสินใจ และติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ทำให้การทำงานรวดเร็วขึ้น และสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในองค์กรได้อย่างราบรื่น ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับมธุปายาสทองมาก (2559: 24) ที่กล่าวว่า ระบบสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีเป็นรากฐานขององค์กรในยุคดิจิทัล เพราะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ดังนั้น การพัฒนาระบบสารสนเทศของสถานศึกษาจึงไม่เพียงเป็นการจัดการด้านข้อมูลเท่านั้น แต่ยังเป็นยุทธศาสตร์สำคัญในการสร้างความได้เปรียบเชิงบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการจัดการข้อมูลในทุกมิติ ทั้งด้านความถูกต้อง ความทันสมัย ความปลอดภัยและการเข้าถึงได้ง่าย เพื่อให้ระบบสารสนเทศสามารถตอบสนองต่อความต้องการของการบริหารจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างแท้จริง และเชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนนวัตกรรมการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานของอมเรศ ชาตรุประชีวิน (2564: 57) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การประมวลผลข้อมูล การรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล ผลลัพธ์นี้สะท้อนว่า กระบวนการจัดระบบสารสนเทศในสถานศึกษามีความครบถ้วนทั้งการผลิต การเก็บรักษาและการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐพงษ์ เจริญฉาย (2564: 98) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูปถัมภ์ พบว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารทั้งในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยลำดับจากมากไปน้อย คือ การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การตรวจสอบข้อมูล การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การรวบรวมข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล สะท้อนว่า ทุกมิติของระบบสารสนเทศมีบทบาทต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของปจรรย์ ทองน้อย (2567: 91) ได้ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอสะเตา จังหวัดสงขลา ซึ่งพบว่า อยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน โดยเรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ การนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ การจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศ การรวบรวมข้อมูล การประมวลผลข้อมูล และการตรวจสอบข้อมูล แม้จะมีความแตกต่างด้านลำดับความสำคัญเมื่อเทียบกับงานอื่นแต่สิ่งที่เหมือนกัน คือ ด้านการตรวจสอบข้อมูลยังคงเป็นประเด็นที่ต้องพัฒนา แม้จะอยู่ในระดับมากก็ตาม จะเห็นได้ว่า การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารจัดการในยุคปัจจุบัน ระบบสารสนเทศที่ดีไม่เพียงช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างแม่นยำและมีประสิทธิภาพ แต่ยังช่วยสะท้อนภาพรวมของสถานศึกษา ลดความเสี่ยงจากการตัดสินใจผิดพลาด สนับสนุนการใช้ข้อมูลเพื่อวางแผนและประเมินผลได้อย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังช่วยให้ครูและบุคลากรเข้าถึงข้อมูลสำคัญได้อย่างรวดเร็วและตรงความต้องการ ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล และสร้างวัฒนธรรมการใช้ข้อมูลเชิงหลักฐาน (evidence-based decision making) ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

3. ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า มีลำดับอิทธิพลจากมากไปน้อย คือ 1) ความมุ่งมั่น 2) ความคล่องตัว 3) การเรียนรู้ และ 4) การวางแผนกลยุทธ์ ตัวแปรทั้งสี่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถอธิบายความผันแปรของการจัดระบบสารสนเทศได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนายเท่ากับ 0.753 แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการกำหนดทิศทางและการขับเคลื่อนระบบสารสนเทศในสถานศึกษา อภิปรายได้ว่าผู้บริหารที่มีความสามารถเชิงกลยุทธ์ มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน ประกอบด้วยความมุ่งมั่นและความคล่องตัวในการปรับตัวต่อสถานการณ์ และมีทักษะในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ ย่อมสามารถนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับคุณภาพของระบบสารสนเทศให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมในลักษณะนี้ยังช่วยสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรตระหนักถึงความสำคัญของข้อมูลและการใช้ข้อมูลเชิงระบบ ซึ่งเอื้อต่อการจัดเก็บ การประมวลผล และการนำเสนอข้อมูลอย่างเป็นขั้นตอน ส่งผลให้การตัดสินใจเชิงบริหารมีความถูกต้อง รวดเร็ว และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Sherwood (2001 อ้างถึงใน ธมนวรรณจันทร์สวຍ, 2564: 44) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการสร้างนวัตกรรมในองค์กร โดยทำหน้าที่ปกป้องและสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์จนผ่านการประเมิน พร้อมทั้งจัดสรรเวลาและทรัพยากรเพื่อส่งเสริมกิจกรรมด้านนวัตกรรม และเป็นผู้นำที่สร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากร ผู้บริหารที่มีใจเปิดกว้างจะเอื้อให้บุคลากรได้ทดลองสิ่งใหม่ ๆ และยอมรับความล้มเหลวในฐานะกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดงบประมาณและการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านนวัตกรรมของบุคลากรอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮาลีลี อิบราฮิม (2567: 86) ได้ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส โดยพบว่า ตัวแปรอิสระที่เป็นปัจจัยพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ การเป็นพลเมืองดิจิทัล และความสามารถในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อแก้ปัญหา ซึ่งมีอำนาจพยากรณ์ร้อยละ 56 ผลการวิจัยนี้สะท้อนว่า ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัลต้องมียุทธศาสตร์ในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีความรับผิดชอบ และทักษะในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่เชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม จากการสังเคราะห์จะเห็นได้ว่า ทั้งภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมและภาวะผู้นำยุคดิจิทัลต่างมีจุดร่วมในด้านการใช้วิสัยทัศน์และความคล่องตัวเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนองค์กร พร้อมทั้งใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างมียุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศ ซึ่งไม่เพียงยกระดับคุณภาพการบริหารสถานศึกษา แต่ยังสร้างรากฐานที่มั่นคงต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต

สถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนและยกระดับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศทั้งในด้านโครงสร้างระบบและกระบวนการดำเนินงาน ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีบทบาทเด่นในการมองเห็นคุณค่าและศักยภาพของข้อมูลและเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์และทักษะการวางแผนที่รอบคอบจะสามารถกำหนดทิศทางและแนวทางพัฒนา

ระบบสารสนเทศให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศการมีส่วนร่วมในหมู่บุคลากร เพื่อให้เกิดการจัดเก็บ วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ การส่งเสริมการเรียนรู้และนวัตกรรม ภายในองค์กรยังนำไปสู่การออกแบบระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ สนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหารได้อย่างแม่นยำ และรวดเร็ว รวมถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมยังมีบทบาทสำคัญในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นการเรียนรู้ ต่อเนื่องและการเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้บุคลากรตระหนักถึงการใช้ข้อมูลเป็นฐานในการทำงานและ มีความพร้อมที่จะนำเทคโนโลยีไปประยุกต์ใช้ในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงาน วิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ ตลอดจนการสื่อสารกับผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัย เหล่านี้ช่วยให้ระบบสารสนเทศของสถานศึกษามีความทันสมัย ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้งาน และ กลายเป็นเครื่องมือยุทธศาสตร์ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาทั้งระบบอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมด้านความเห็นอกเห็นใจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ผู้บริหารควรพัฒนาในด้านการเข้าใจผู้อื่น การสื่อสารเชิงบวก และการสร้างบรรยากาศที่เปิดโอกาสให้บุคลากร มีส่วนร่วม ซึ่งจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจ การทำงานเป็นทีม และก่อให้เกิดนวัตกรรมที่ส่งผลดีต่อคุณภาพการศึกษา

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบข้อมูล ในระบบสารสนเทศแม้จะอยู่ในระดับมากแต่ยังควรพัฒนา ควรปรับปรุงกระบวนการให้มีความชัดเจน เป็นระบบ และทันเหตุการณ์ เพื่อเพิ่มความถูกต้อง น่าเชื่อถือ และลดความผิดพลาดของข้อมูล ซึ่งจะช่วย ยกระดับประสิทธิภาพของระบบสารสนเทศโดยรวม

1.3 จากผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมมีอิทธิพลต่อการจัดระบบสารสนเทศ ใน 4 องค์ประกอบหลัก คือ การวางแผนกลยุทธ์ ความมุ่งมั่น ความคล่องตัว และการเรียนรู้ จึงควรพัฒนาครู และบุคลากรให้มีทักษะด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม พร้อมกำหนดกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับบริบท เพื่อให้ การจัดระบบสารสนเทศมีความทันสมัย มีทิศทางชัดเจน และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาการพัฒนาแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม
- 2.2 ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาระบบการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา
- 2.3 ควรศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา

สรุป

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดระบบสารสนเทศ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรม

ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ส่งผลต่อการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ทั้งหมด 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ความมุ่งมั่น ความคล่องตัว การเรียนรู้ และการวางแผนกลยุทธ์ สามารถอธิบายความผันแปรการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ แก้วประสิทธิ์. (2568). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการจัดการเทคโนโลยี สารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. *วารสารวิชาการเพื่อการพัฒนาการศึกษา*, 8 (2), 357-370.
- ณัฐพงษ์ เจริญฉาย. (2564). แนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในโรงเรียนอนุบาล วัดลูกแกประชาชนูปิต. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธมนวรรณ จันทร์สว. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ปาจริย์ ทองน้อย. (2567). การจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอสะเตา จังหวัด สงขลา. สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พัชณวิสา จันทพิมพ์. (2565). การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัด เทศบาลนครเชียงราย. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พิศสมัย อรทัย. (2548). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทที่หลากหลาย สุขภาวะทางจิต ทักษะและ ผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารมหาวิทยาลัยของรัฐ: การประยุกต์ใช้โมเดลสมการโครงสร้าง แบบอภิปหุคูณย้อนกลับพหุกลุ่ม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการวิจัย การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พีรณย์ จัตุรัส. (2561). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มธุปายาส ทองมาก. (2559). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ: การจัดการความท้าทายในยุคดิจิทัล. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมพงษ์ เชื้อกพรหม. (2564). ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. (2567). แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. ราชบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564). กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุวิมล ตีรภานนท์. (2557). ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: แนวทางสู่การปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อมเรศ ชาตรุปะชีวิน. (2564). การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ฮา्ली อิบราฮิม. (2567, กรกฎาคม-ธันวาคม). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษาในจังหวัดนราธิวาส. วารสารการวิจัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 4 (2), 72-91.
- Adjei, D. (2013). Innovation leadership management. *International Journal of ICT and Management*, 1, 103-106.
- Huynh, H. & Finch, H. (2000). *Robust/resistant statistical procedures with applications to multiple regression analysis and analysis of variance*. New AERA Orleans, LA: Professional Development and Training.